

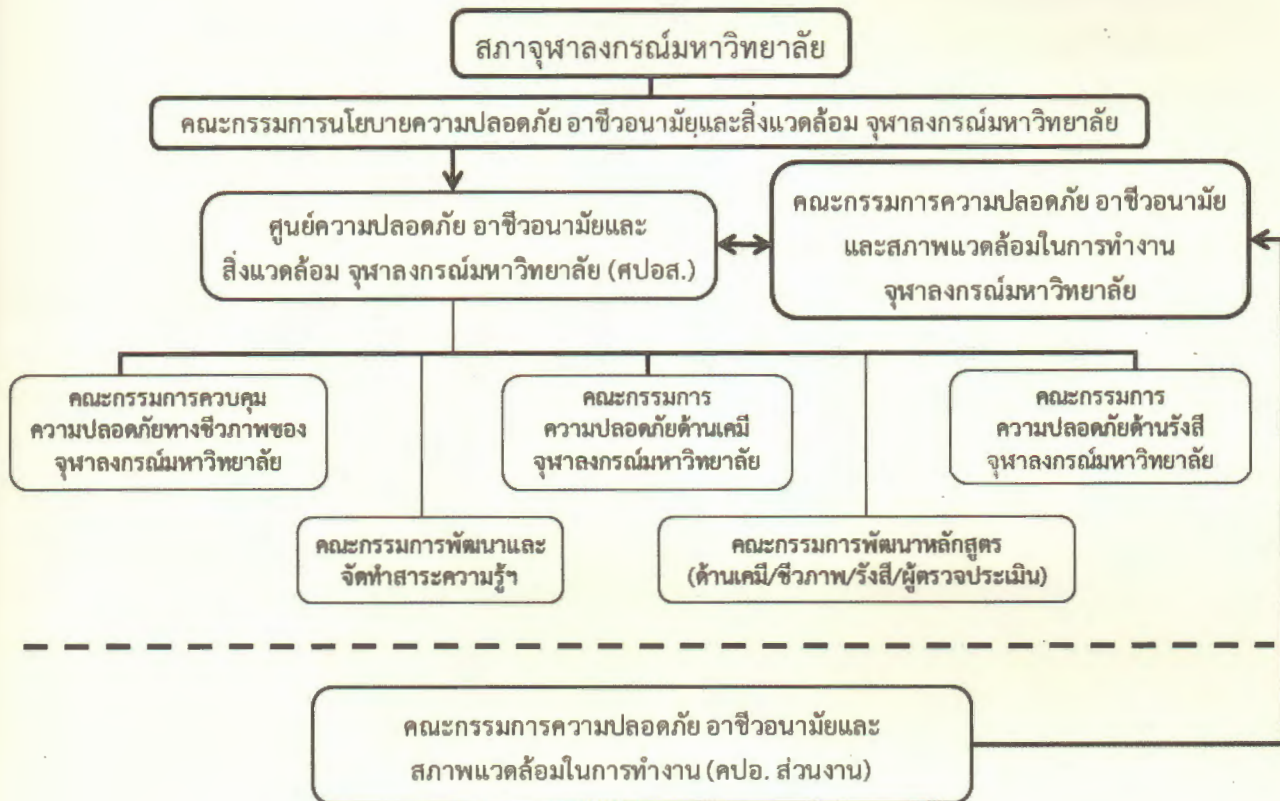
คุณพรพรรณ
โรหิธรักษ์

ระบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.)

โครงสร้างการบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

ศปอส. ทำหน้าที่นำนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมาดำเนินการ โดยประสานความร่วมมือกับส่วนงาน เพื่อการปฏิบัติงานที่มีเอกภาพ โดยมีคณะกรรมการนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ภาคผนวกที่ 2) กำกับดูแลการดำเนินงาน พิจารณาให้ความเห็นแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ภาคผนวกที่ 3) กำกับทิศทางด้านวิชาการในภาพรวม รวมทั้งมีคณะกรรมการความปลอดภัยแต่ละด้าน คือ คณะกรรมการความปลอดภัยด้านเคมี คณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะกรรมการความปลอดภัยด้านรังสี (ภาคผนวกที่ 4 – 6) พิจารณาการกำกับดูแลทางเทคนิคในแต่ละด้าน นอกจากนี้ ในทางภารกิจก็มีคณะกรรมการเฉพาะกิจที่ตั้งขึ้นตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เช่น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรความปลอดภัยพื้นฐาน และหลักสูตรความปลอดภัยด้านเคมี คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรความปลอดภัยทางชีวภาพ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรผู้ตรวจประเมินความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องสารเคมี และคณะกรรมการพัฒนาและจัดทำสาระความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม (ภาคผนวกที่ 7 – 10)

รูปธรรมของกระบวนการและผลผลิตของการบริหารจัดการความปลอดภัย

รูปธรรมของห้องปฏิบัติการปลอดภัย เป็นส่วนสำคัญยิ่งในการยกระดับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ (ดูรูปบันได 3 ชั้น ข้อ 3.2) ซึ่งอาจจำแนกเป็นรูปธรรมของกระบวนการและรูปธรรมของผลผลิต ดังตารางข้างล่างนี้เพื่อเป็นตัวอย่างของการพัฒนาให้เกิดความปลอดภัยขึ้น

หัวข้อ	องค์ประกอบความปลอดภัย	รูปธรรมของกระบวนการ	รูปธรรมของผลผลิต
1	การบริหารระบบการจัดการความปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> - มีนโยบาย/ประกาศ/แผนเพื่อให้ดำเนินการจากระดับบริหาร เช่น ระดับห้องปฏิบัติการ ระดับภาควิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย - มีกระบวนการพิจารณา ร่วมกัน ในการทำแผน (เช่น แผนการจัดการความปลอดภัยด้านสารเคมี) - มีการสนับสนุนอย่างชัดเจน (เช่น งบประมาณ บุคลากร ฯลฯ) - มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน/ระบบ ทบทวนการดำเนินงาน - มีผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยทุกระดับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศ/คำสั่ง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ - มีแผนแม่บทหรือนโยบายประกาศใช้ และมีแผนปฏิบัติที่มีขั้นตอนการดำเนินงานและการสนับสนุนอย่างชัดเจน - มีรายงานการประเมินผลการดำเนินงาน - มี Safety Management Plan

ประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยด้านเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตามที่สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 797 วันที่ 27 ตุลาคม 2559 ได้มีมติให้จัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการ พัฒนา ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2560-2564 ประกอบกับได้มีมติคณะกรรมการ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 วันที่ 6 มิถุนายน 2560 เห็นชอบให้ดำเนินการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยด้านเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551 จึงแต่งตั้งให้ผู้มีนามต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการความปลอดภัยด้านสารเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ ตันตยานนท์	ที่ปรึกษา
2. ศาสตราจารย์ ดร.ธีรยุทธ วิไลวัลย์	ที่ปรึกษา
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วราพรพรณ ต่านอุตรา	ประธานกรรมการ
4. ศาสตราจารย์ ดร.พรพจน์ เปี่ยมสมบูรณ์	กรรมการ
5. รองศาสตราจารย์สุชาติา ชินะจิตร	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภวดี ไชยอนันต์สุจริต	กรรมการ
7. นางสาววรรณิ พฤทธิถาวร	กรรมการ
8. นางสาววลัยพร मुखสุวรรณ	กรรมการ
9. นายสุพจน์ พุทธิวงค์	กรรมการ
10. นางสาวขวัญนภัส สรโชติ	กรรมการ
11. ดร.วรลักษณ์ มั่นสวัสดิ์	กรรมการและเลขานุการ

โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำข้อบังคับและคู่มือความปลอดภัยในการทำงานด้านเคมี รวมทั้งมาตรฐานด้านความปลอดภัย ในการทำงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. พิจารณาและให้ความเห็นการจัดทำหลักสูตรอบรมด้านเคมีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์)
อธิการบดี

ภาคผนวกที่ 11

**ตัวอย่างโครงสร้างเอกสารแผนสุขอนามัยสารเคมี
(Chemical Hygiene Plan)
หรือข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของส่วนงาน**

ผู้ใช้แผน : คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการ/ห้องวิจัย บุคลากรอื่น ๆ และนิสิต

1. ปกหน้า และปกหลัง
2. สารบัญ
3. รายชื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่อความปลอดภัยพร้อมเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ
หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินทั้งภายในและภายนอก
4. Safety Organization Chart ของส่วนงาน
5. หน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายในองค์กร
6. แนวทางการฝึกอบรมและให้ความรู้
7. ขั้นตอนการปฏิบัติมาตรฐาน (SOP)
  - 7.1 กฎระเบียบและข้อบังคับด้านความปลอดภัย
  - 7.2 สุขลักษณะส่วนบุคคล (Personnel hygiene)
  - 7.3 การแต่งกายและอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE)
  - 7.4 การดูแลทำความสะอาดปฏิบัติการ (Lab housekeeping)
  - 7.5 อุปกรณ์/เครื่องมือ ในห้องปฏิบัติการ/ห้องวิจัย
  - 7.6 การจัดการสารเคมี
  - 7.7 ความปลอดภัยด้านการใช้สารไวไฟ
  - 7.8 ความปลอดภัยด้านการใช้สารกัดกร่อน
  - 7.9 ความปลอดภัยด้านการใช้สารไวต่อการเกิดปฏิกิริยา
  - 7.10 ความปลอดภัยด้านการใช้แก๊สบีบอัด
  - 7.11 การเตรียมพร้อมต่อเหตุฉุกเฉิน
  - 7.12 แผนและวิธีการรับมือเหตุฉุกเฉิน
8. การตรวจสอบและควบคุมมาตรฐานระบบสาธารณสุขโรคและระบบระบายอากาศในห้องปฏิบัติการ/ห้องวิจัย
9. นโยบายเกี่ยวกับของเสียสารเคมี
10. การตรวจสุขภาพ
11. ความปลอดภัยด้านรังสี
12. ภาคผนวก